

Energie- en klimaatactieplan

Het addendum bij het energie- en klimaatactieplan van

Nijlen

kwam tot stand met de hulp van provincie Antwerpen en IOK

0 Inleiding

In 2019 ondertekende Nijlen het Burgemeestersconvenant 2030 voor klimaat en energie. Op 15 juni 2021 keurde de gemeenteraad het energie- en klimaatactieplan goed. Dit omvatte een probleemanalyse, de visie en doelstellingen richting 2030 en acties voor de periode 2020-2025. Dit engagement voor een gezonde en leefbare regio werd hernieuwd tijdens de Staten-Regionaal van de Kempen op 13 juni 2025.

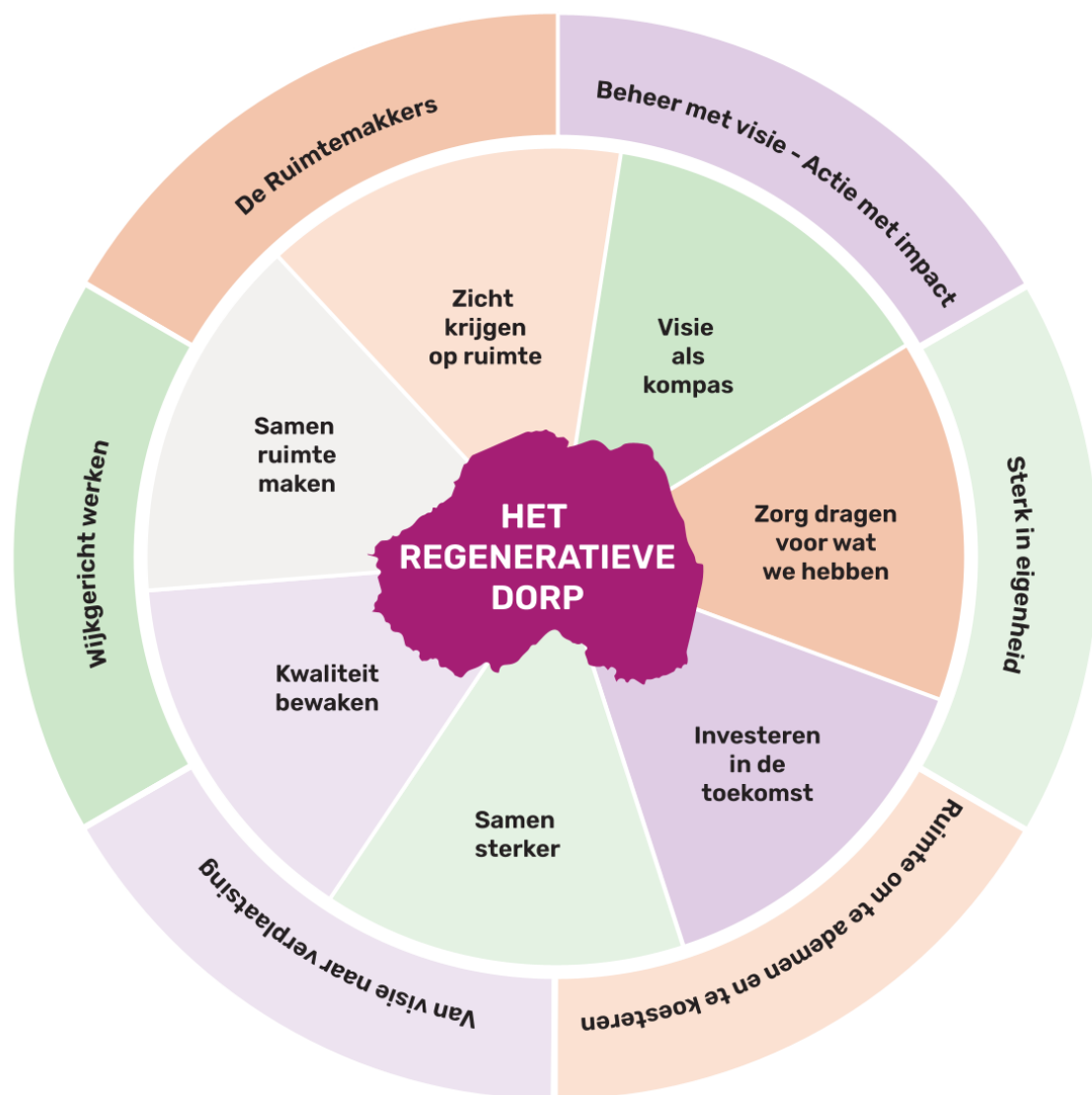
In dit addendum worden binnen het kader van dit energie- en klimaatactieplan: (i) bijkomende of gewijzigde strategische en operationele doelstellingen geformuleerd; (ii) de acties tijdens de meerjarenplanning 2026-2031 weergegeven; (iii) steracties diepgaander uitgewerkt en (iv) de klimaatbegroting weergegeven. In de bijlage vindt men een volledig overzicht van alle doelstellingen en indicatoren van het aangepaste klimaatactieplan.

Het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie werd in 2008 door de Europese Commissie gelanceerd met de ambitie om lokale besturen te engageren om de klimaat- en energiedoelstellingen van de Europese Unie te behalen en zelfs te overtreffen. Bijna alle steden en gemeenten in Vlaanderen hanteren dit als beleidskader voor hun klimaatbeleid. Ze worden hiervoor ondersteund door de territoriale coördinatoren: de Vlaamse overheid, de provincies en de streekintercommunales.

In de Kempen is het project gekend onder de naam Kempen2030. Ondertekenaars van Kempen 2030 concretiseren in deze samenwerking de visie van het Burgemeestersconvenant:

'Met het burgemeestersconvenant engageren we ons om stappen te zetten richting koolstofarme en veerkrachtige dorpen en steden met toegang tot betaalbare, veilige en duurzame energie. Als onderdeel van het Europees Burgemeestersconvenant zullen we doorgaan met (1) het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen op ons grondgebied, (2) het vergroten van de veerkracht en de voorbereiding op de negatieve gevolgen van de klimaatverandering, en (3) het aanpakken van energiearmoede als een van de belangrijkste maatregelen om een rechtvaardige overgang te waarborgen.'

Met de strategie 'het regeneratieve dorp' zal de gemeente Nijlen de komende jaren acties samenbrengen in overkoepelende projecten en actieplannen. Deze zijn gericht op de uitbouw van een herstellende werking: hoe kunnen de keuzes in beleid en beheer onze dorpen voorbereiden op de uitdagingen van morgen, waaronder de klimaatuitdagingen.

De acties opgenomen in 'Het regeneratieve dorp' worden hieronder aangeduid met het logo . Binnen deze strategie zal ook monitoring van de acties en indicatoren worden opgenomen.

Het engagement van de gemeente Nijlen wordt in onderstaande hoofdstukken verder vertaald in doelstellingen en acties. Dit addendum werd opgemaakt met ondersteuning van provincie Antwerpen en IOK.

1 Doelstellingen

Het Burgemeestersconvenant en de lokale klimaatplannen zijn opgebouwd rond drie pijlers: mitigatie, adaptatie en energiearmoede.

1.1 Mitigatie: vermindering van de uitstoot van broeikasgassen

We willen tegen 2030 **40% minder CO₂** uitstoten t.o.v. 2011¹. Dat wil zeggen dat er in 2030 in Nijlen nog maximum 42.530 ton CO₂ uitgestoten mag worden.

De doelstelling voor 2030 blijft hetzelfde en ligt in lijn met de Vlaamse en nationale klimaatdoelstelling voor België.² Tegen 2050 zal de hele EU, conform de Europese klimaatwet, klimaatneutraal moeten zijn.

1.2 Adaptatie: de veerkracht versterken

Adaptatie is het proces van aanpassing aan het huidige of toekomstige klimaat en aan zijn effecten, om de nefaste gevolgen ervan af te zwakken of gunstige opportuniteiten te benutten. We integreren klimaatadaptiestrategieën (noodplanning, ontharden, vergroenen, ruimte maken voor water, ventileren, het beheersen van warmteopname en afschermen van klimaatrisico's) in alle facetten van het lokaal beleid, zodat bestaande en toekomstige risico's van hittestress, droogte en wateroverlast kleiner worden.

We vertalen deze ambitie in de volgende drie strategische doelstellingen, die de lokale vertaling zijn van de doelstellingen van het Vlaamse klimaatadaptatieplan.³ Deze zijn telkens ook gekoppeld met impactindicatoren. Deze drie strategische doelstellingen hebben gemeenschappelijk dat ze de impact van het klimaat willen stabiliseren op het huidige niveau, ondanks de oplopende klimaateffecten door de wijzigende klimaattoestand.

1.2.1 Hittestress

OD 2.4 We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet toeneemt.

- *Speerpunt:* Openbaar domein klimaatproof (her)inrichten
- *Indicator:* Hittegerelateerde sterfte⁴
- *Eenheid:* Absoluut cijfer

¹ Bron: Alle CO₂-cijfers komen van de inventarissen die het VITO maakt in opdracht van Departement Omgeving en VEKA. Te raadplegen via provincies in cijfers.

² Het is complex om deze doelstellingen met elkaar te vergelijken, aangezien het om verschillende sectoren, broeikasgassen en referentiejaar gaat. Ondertekenaars verbinden zich er toe om: 'middellange- en langetermijndoelstellingen vast te stellen die stroken met de EU-doelstellingen (Vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 55% tegen 2030 t.o.v. 1990) en minstens even ambitieus zijn als onze nationale doelstellingen'.

³ Bron: <https://omgeving.vlaanderen.be/nl/klimaat-en-milieu/klimaat/vlaams-klimaatadaptatieplan>

⁴ Dit is het aantal geschatte aantal sterfgevallen, tijdens een enkele zomerperiode (1 april - 30 september), die veroorzaakt worden door hitte. Deze gegevens kwamen tot stand door gegevens rond temperatuur en sterfte met elkaar te combineren voor elke zomer tussen 2000-2019. Meer info vindt u in de handleiding en rapport over de hitte-impacttool.

- *Streefwaarde*: 1 hittegerelateerd sterfgeval (zelfde waarde als basisjaar)
- *Streefjaar*: 2050
- *Basisjaar waarde*: 1 hittegerelateerd sterfgeval per jaar volgens klimatologisch gemiddelde 2000-2019
- *Basisjaar*: 2019
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid*: 9 hittedoden per jaar in 2050
- *Bedreiging die aangepakt wordt*: Extreme hitte
- *Meest kwetsbare groepen*: Ouderen, kinderen, mensen in slechte huisvesting, mensen met chronische ziektes, personen in een sociaal isolement, daklozen, zwangere vrouwen
- *Bron*: [Hitte-impacttool Departement Zorg](#)

1.2.2 Droogte

OD 7.5 We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.

- *Speerpunt*: Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie
- *Indicator*: Hydrologische droogte: aandeel waterlopen in de gemeente dat (bijna) droogvalt in een gemiddeld jaar⁵
- *Eenheid*: %
- *Streefwaarde*: Status quo t.o.v. basisjaar (2,9% bijna droge waterlopen in de gemeente)
- *Streefjaar*: 2050
- *Basisjaar waarde*: 2,9 % bijna droge waterlopen tijdens een droogte die gemiddeld om de twee jaar voorkomt, volgens het klimatologisch gemiddelde tijdens de periode 1976-2005
- *Basisjaar*: 2005
- *Bedreiging die aangepakt wordt*: Droogte en waterschaarste
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid in 2050*: 7,7%
- *Meest kwetsbare groepen*: Landbouwers
- *Bron*: VMM klimaatportaal [via provincies in cijfers](#)

1.2.3 Wateroverlast

OD 2.5 We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt door strategisch ruimte te creëren voor water in het landschap en de publieke ruimte.

- *Speerpunt*: Openbaar domein klimaatproof (her)inrichten
- *Indicator*: Gebouwen met risico op wateroverlast⁶

⁵ Bijna droge waterlopen in een gemiddeld jaar (% met minder dan 0,25 liter/seconde): aandeel van de bijna droge waterlopen waar het debiet (excl. lozingen) onder de 0,25 l/s zakt tijdens een droge periode die om de 2 jaar voorkomt.

⁶ Aantal gebouwen dat getroffen wordt door afstroming bij intense regenval met een kans van eenmaal in de 1.000 jaar. Dit omvat ook de gebouwen met een grotere kans tot wateroverlast.

- *Eenheid:* %
- *Streefwaarde:* Status quo t.o.v. basisjaar (2,0 % gebouwen met wateroverlast)
- *Streefjaar:* 2050
- *Basisjaar waarde:* 2,0% gebouwen in 2019 met risico op wateroverlast volgens het gemiddelde klimaat tussen 1976-2005
- *Basisjaar:* 2019
- *Bedreiging die wordt aangepakt:* Wateroverlast en overstromingen
- *Waarde hoog klimaatscenario zonder beleid in 2050:* 3,9%
- *Meest kwetsbare groepen:* Alle groepen
- *Bron:* VMM Klimaatportaal via [provincies in cijfers](#)

1.3 Energiearmoede verlichten

Hoe zorgen we ervoor dat de klimaattransitie sociaal rechtvaardig gebeurt? Heel wat mensen kunnen hun energiefactuur nu al met moeite betalen. Investeren in een warmtepomp of een elektrische wagen is dan helemaal onhaalbaar. De strijd tegen energiearmoede en een rechtvaardige transitie zijn daarom vanaf 2025 een derde, nieuwe pijler van het Burgemeestersconvenant voor Klimaat & Energie, naast mitigatie en klimaatadaptatie.

Tijdens het komende meerjarenplan 2026-2031 onderneemt Nijlen acties die ervoor zorgen dat meer mensen hun energiefacturen kunnen betalen; de woning duurzaam kunnen koelen of verwarmen en voldoende klimaatvriendelijke mobiliteitsopties hebben om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven. We nemen daarom de volgende strategische doelstelling op.

We zetten actief in op het aanpakken van energiearmoede in de periode 2025-2030 om zo een rechtvaardige transitie mogelijk te maken.

In Vlaanderen ervaaarde in 2022 16,4% huishoudens een vorm van energiearmoede.⁷ Gezinnen in energiearmoede besparen zodanig op hun verbruik dat ze hun woning niet adequaat verwarmen, kampen met veel te hoge energiekosten in verhouding tot hun inkomen en/of vrezen om financiële redenen hun woning niet te kunnen verwarmen. Zo stapelen schulden op of zetten gezinnen zichzelf in de kou om deze te vermijden. Er zijn geen lokale cijfers beschikbaar die duidelijk aangeven hoeveel mensen zich in energiearmoede bevinden. Op basis van een vergelijking van verschillende indicatoren rond armoede ligt het aandeel gezinnen in energiearmoede in Nijlen vermoedelijk lager dan het Vlaamse gemiddelde.⁸ Het aandeel van de huishoudens dat aangeeft

⁷ Bron: Barometer Energiearmoede: https://media.kbs-frb.be/nl/media/10491/Barometer_Energiearmoede_2023_DEF

⁸ Bron: Armoederapport [PinC](#)

moeilijkheden te hebben om de factuur voor energie en water te betalen (4,8%), ligt in Nijlen lager dan het gemiddelde in Vlaanderen.⁹

Deze strategische doelstelling wordt daarom verder geconcretiseerd in nieuwe operationele doelstellingen rond lokaal beschikbare en relevante indicatoren zoals gezinnen met betalingsmoeilijkheden, sociale huisvesting, de energieprestaties van huurwoningen, en de opname van ondersteuning door en voor kwetsbare doelgroepen.

1.3.1 Betalingsmoeilijkheden

Ontbindt een leverancier het contract met een gezin vanwege betaalachterstanden? En vindt dat gezin niet tijdig een andere leverancier? Dan wordt hij klant bij de distributienetbeheerder Fluvius. Die neemt in Vlaanderen de rol van sociale leverancier op zich. Dit is de meest geschikte lokale indicator om het aantal gezinnen met betalingsmoeilijkheden op te volgen.

OD 10.1 Het aantal huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen, daalt met minstens 25%.

- *Speerpunt:* Energiearmoede aanpakken
- *Indicator:* Huishoudelijke afnemers beleverd door Fluvius als sociale leverancier wegens wanbetaling voor elektriciteit en gas
- *Eenheid:* % en absoluut
- *Streefwaarde elektriciteit:* 1,1% (basiswaarde*0,75) of 110 gezinnen
- *Streefwaarde aardgas:* 0,9% (basiswaarde*0,75) of 96 gezinnen
- *Streefjaar:* 2030
- *Basisjaar waarde elektriciteit:* 1,5% of 147 gezinnen
- *Basisjaar waarde aardgas:* 1,3% of 128 gezinnen
- *Basisjaar:* 2025
- *Bron:* [Open Data Fluvius](#)

1.3.2 Sociale huisvesting

Sociale woningen zijn een sociaal rechtvaardige klimaatmaatregel. Ze combineren drie doelen: betaalbaar wonen, verlaagde energiekosten en verminderde uitstoot voor een publiek dat onvoldoende terecht kan op de private koop of huurmarkt. De uitbreiding en renovatie van het patrimonium samen met de woonmaatschappijen is dus een belangrijk voorbeeld van sociaal klimaatbeleid.

Het huidige bindend sociaal objectief (BSO) voor de uitbreiding van het patrimonium is eind 2025 afgelopen. Dit is het minimumaandeel sociale woningen

⁹ Bron: Betalingsmoeilijkheden energie en water uit de stads en gemeentemonitor via [PinC](#). Cijfers voor 2023.

dat er zou moeten zijn. De Vlaamse Regering engageert zich in het regeerakkoord en de beleidsnota Wonen om vanaf 2026 werk te maken van een nieuw BSO. De krijtlijnen hiervoor zijn vastgelegd, definitieve vaststelling is te verwachten in het voorjaar van 2026. Concreet wil de Vlaamse Regering een gewestelijk minimumdoel vooropstellen, dat wordt vertaald naar de werkingsgebieden van de woonmaatschappijen. Lokale besturen krijgen daarbij de ruimte om, in overleg binnen hun werkingsgebied, mee te bepalen hoe dit doel wordt ingevuld. Lokale besturen hebben heel wat instrumenten om dit BSO te realiseren via eigen patrimonium of door woningen in te huren.

OD 10.2 Het aandeel sociale huurwoningen stijgt volgens de richtlijnen van het nieuw bindend sociaal objectief.

- *Speerpunt:* Energiearmoede aanpakken
- *Indicator:* Officiële statistiek sociale huurwoning per 100 particuliere huishoudens
- *Eenheid:* % en absoluut
- *Basisjaar waarde:* 2,6 sociale huurwoningen per 100 huishoudens en 259 verhuurde sociale woningen in totaal, t.o.v. 5,1 sociale huurwoningen per 100 huishoudens in het werkingsgebied van de woonmaatschappij
- *Basisjaar:* 2023
- *Streefwaarde sociale woningen:* de streefwaarden van het nieuw bindend sociaal objectief (nog niet definitief vastgelegd door de Vlaamse Overheid)
- *Streefjaar:* 2030
- *Bron:* [Agentschap wonen in Vlaanderen – provincies in cijfers](#)

1.3.3 Energienorm woningen

Volgens de minimale woonkwaliteitsnormen dient in 2030 elke halfopen en vrijstaande woning energielabel E (of beter) te halen¹⁰. Rijwoningen en appartementen dienen minstens energielabel D te hebben. Een woning die niet voldoet aan deze energienorm kan geen conformiteitsattest meer halen, kan ongeschikt verklaard worden en het verhuren ervan is niet toegelaten. Vanaf 2028 mag de huur van dergelijke woningen ook niet langer geïndexeerd worden. Op deze manier worden verhuurders gestimuleerd om te renoveren, zodat de energiefactuur van de huurders omlaag kan. Lokale besturen kunnen verhuurders richting het ondersteuningsaanbod gidsen.

Omdat de meeste mensen in energiearmoede huren, en omdat er meer beleidsinstrumenten zijn om deze energienorm te handhaven op de huurmarkt, focussen we hier op huurwoningen.

¹⁰ Zie ook: <https://www.vlaanderen.be/bouwen-wonen-en-energie/veilig-gezond-en-kwaliteitsvol-wonen/woningkwaliteitsnormen/minimaal-epc-label-vanaf-2030>

OD 4.4 De energieprestaties van huurwoningen voldoen aan de minimale energienorm.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* EPC's residentiële eenheden (verhuur): EPC-label E of F (t.o.v. EPC's huur) – gemiddelde van de voorbije vijf jaar
- Eenheid: %
- Basiswaarde (gemiddelde 2020-2024): 17,2
- Streefcijfer: 0%
- Streefjaar: 2030
- *Bron:* [Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap-provincies in cijfers](#)

1.3.4 Opname ondersteuning renovatie

Voor eigenaars-bewoners met laagste inkomens en verhuurders aan de woonmaatschappij bestaan er financiële ondersteuning en begeleiding via MijnVerbouwPremie (MVP), MijnVerbouwBegeleiding, MijnVerbouwLening. Energiehuis Kempen is hiervoor het eerste aanspreekpunt. Vanaf 2025 worden deze nog extra toegespitst op de laagste inkomens en energetische maatregelen.

De lokale premie duurzaam en levenslang wonen wordt verdergezet. We proberen nog verder te ontzorgen door collectieve renovatieprojecten en ontwikkelen ook een langetermijn renovatiestrategie voor privaat patrimonium.

OD 4.5 We verhogen de opname van financiële en ontzorgende instrumenten door kwetsbare gezinnen.

- *Speerpunt:* Privaat gebouwenpatrimonium transformeren
- *Indicator:* Aantal uitbetaalde dossiers MVP aan doelgroep 3 en 4 (laagste inkomens en verhuurders aan de woonmaatschappij) voor energetische maatregelen
- *Eenheid:* Absoluut
- *Basiswaarde:* 214 uitbetaalde premies aan categorie 3 en 4
- *Basisjaar:* 2024
- *Streefcijfer:* Stijging
- *Streefjaar:* 2030
- *Bron:* [Agentschap Wonen en Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap-provincies in cijfers](#)

2 Acties 2026-2030

Speerpunten	Mitigatie	Adaptatie	Energie-armoede
Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	☒	☐	☐
Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten	☐	☒	☐
Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	☒	☒	☒
Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	☒	☐	☒
Systematische keuze voor alternatief vervoer	☒	☐	☐
Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	☒	☐	☐
Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	☐	☒	☐
Burgerparticipatie	☒	☒	☒
Lokale en circulaire economie	☒	☒	☒
Energiearmoede aanpakken	☐	☐	☒

2.1 Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050

Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit	Aankoop voertuigen en fietsen lokaal bestuur	Facility	MJP000993
Mit	Brandstoffen voertuigen inclusief milieuvriendelijke alternatieven	Facility	MJP000965
Mit	We investeren in de buitenaanleg, uitrusting en inrichting van de gemeentelijke magazijnen	Ruimte	AC000117
Mit	We investeren in kwalitatieve publieke ruimte: bouw nieuw zwembad, Goezo! Klokkenlaan, Goezo! Kessel en capaciteitsuitbreiding Githo	Ruimte	AC000118 AC000120 AC00121 AC000122
Mit	Restauratie en herbestemming pastorie Nijlen en pastorie Kessel	Ruimte	AC000115 AC000116
Mit	We inventariseren onze gebouwen	Facility	AC000071
Mit	We maken een beleidsplan patrimonium op voor onze gebouwen	Ruimte	AC000378

Mit	We stoten patrimonium op een slimme manier af rekening houdend met ruimtelijke kansen en of herbestemmen	Ruimte	AC000104
Mit	We zetten bij onderhoud van de gebouwen in op duurzame en energiezuinige maatregelen: led-verlichting, warmtepompen, groendaken,... We voorzien ook investeringsmiddelen voor verduurzaming van ons patrimonium met isolatiemaatregelen en duurzame energievoorziening.	Facility	AC000097 AC000105
Mit	We realiseren samen met Fluvius tegen 2028 de ombouw van de openbare verlichting naar LED	Duurzaamheid	AC000362

2.2 Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten

Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Ada	We investeren in kwalitatieve publieke ruimte bij heraanleg van straten en pleinen	Ruimte	AC000124 AC000125 AC000126
Ada	We inventariseren onze publieke straten, pleinen, buurtplekken	Facility	AC000070
Ada	We zetten structureel in op ontharding ifv het creëren van blauwgroene straten, wijken of netwerken	Ruimte	AC000113
Ada	We realiseren het Emilie Van Praetpark	Ruimte	AC000114
Ada	OWe zorgen voor de opmaak van een visie 'de regeneratieve ruimte'	Ruimte	AC000077
Ada	We zorgen voor de opmaak van een visie op de publieke ruimte	Ruimte	AC000078
Ada Mit	Opmaak masterplan Nijlen-centrum en Kessel-Dorp	Ruimte	AC000080

Ada	Beheer publieke ruimte: aankoop bomen en planten, uitbesteding groenonderhoud	Facility	AC000095
Ada	We bouwen expertise op rond klimaat- en toekomstbestendige groeninrichtingen, aanplantingen en groene projecten	Ruimte	AC000101
Ada	We zorgen voor de opvolging en coördinatie van het hemelwater- en droogteplan	Ruimte	AC000091
Ada	We creëren extra waterbergend vermogen en ruimte voor infiltratie en gaan hiervoor partnerschappen aan	Ruimte	AC000112 AC000143

2.3 Private ontwikkelingen klimaatproof sturen

Mit / Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Ada	We stimuleren (volledige) afkoppeling hemelwater bij woningen binnen geplande weg- en rioleringsprojecten	Ruimte	AC000129
Ada	We richten subsidies in voor de burger als stimulans in het realiseren van onze doelstellingen rond onze beleidsthema's: subsidie groendaken en subsidie kleine landschapselementen	Ruimte	AC000158
Ada	Opmaak gemeentelijke bouwcode incl. financiële verordening	Ruimte	AC000082
Ada	We zorgen voor de opmaak van de nieuwe woningbouw-programmatie	Ruimte	AC000081
Ada Mit	We zetten een lokaal bouwshiftfonds op	Ruimte	AC000103

2.4 Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren

Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit	We ontwikkelen een langetermijn renovatiestrategie voor privaat patrimonium	Ruimte	AC000092
Mit EnA	We nemen een ondersteunende rol op in het renoveren van het privaat patrimonium en het installeren van duurzame energievoorzieningen	Ruimte	AC000147
Mit Ada	We ondersteunen of organiseren groepsaankopen voor inwoners voor energie- en klimaatmaatregelen	Wonen	AC000160
Mit EnA	We continueren het woon- en energieloket dat toegankelijk is voor elke burger	Wonen	AC000243
Mit EnA	We zetten het project HUISdokter van Energiehuis Kempen verder voor zowel renovatieadvies aan huis als energiescans voor kwetsbare doelgroepen	Wonen	AC000244
Mit EnA	We zetten de gemeentelijke premie duurzaam en levenslang wonen verder om de renovatiegraad te verhogen én om Nijlenaars langer zelfstandig thuis te kunnen laten wonen	Wonen	AC000247
Mit EnA	We organiseren infosessies in samenwerking met het Energiehuis en Kempens Woonplatform	Wonen	AC000248
Mit EnA	We sensibiliseren burgers om toekomstgericht te denken bij wonen	Wonen	AC000249

2.5 Systematische keuze voor alternatief vervoer

Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit	Fietsleasesysteem voor personeel	Personeel	MJP000314
Mit	Fietsvergoeding voor personeel	Personeel	MPJ000183 - MJP000188
Ada Mit	We maken een gedragen en geïntegreerde parkeervisie op en werken samen met partners aan een parkeerbeleid	Ruimte	AC000052 AC000066
Mit	We maken een strategie op voor de verdere uitrol van deelmobiliteit en zetten in op het aanbod van deelmobiliteit	Ruimte	AC000053 en AC000063
Mit	We implementeren openbare fietsenstallingen waar nodig	Ruimte	AC000055
Mit	We investeren in kwalitatieve publieke ruimte: fietsdoorsteek en fietsenstalling Klokkenlaan	Ruimte	AC000056- AC000057
Mit	We ontwikkelen duurzame onthaalpoorten en maken werk van verkeersveilige en vlot toegankelijke hotspots	Ruimte	AC000058 AC000060
Mit	We investeren in veiligere en gebruiksvriendelijkere fiets- en voetpaden en leggen er focus op in onderhoud	Ruimte / Facility	AC000054 AC000061
Mit	We engageren ons structureel om veilige schoolomgevingen te garanderen	Onderwijs	AC000308
Mit	We zetten in op de samenwerking met de aanbieders van openbaar vervoer	Ruimte	AC000062
Mit	We zetten in op het aanbod van publieke laadinfrastructuur	Ruimte	AC000064

Mit	We zetten via partners in op het uitwerken en versterken van onze trage wegen	Ruimte	AC000065
Mit	We richten subsidies in voor de burger als stimulans in het realiseren van onze doelstellingen rond het beleidsthema 'mobiliteit'	Ruimte	AC000069

2.6 Transitie van fossiel naar hernieuwbaar

Acties die hierop inzetten werden geïntegreerd in speerpunt 1 en 4.

2.7 Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie

Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Ada	We inventariseren onze domeinen in het kader van duurzaam beheer door eigen diensten of in samenwerking met partners	Ruimte / Facility	AC000072
Ada	We inventariseren onze stiltegebieden waar fauna en flora hun rust kunnen bewaren	Ruimte	AC000075
Ada	We behouden en versterken ons bos-, bomen- en natuurbestand en breiden dit uit	Ruimte	AC000108
Ada	We detecteren opportuniteiten en noden ifv het creëren van ecologische verbindingen	Ruimte	AC000109
Ada	We herstellen en beheren belangrijke groenelementen langs wegen, dreven en landbouwwegen	Ruimte	AC000110
Ada	Investering in ruimtelijke noden binnen gebiedsgerichte werking en verwerven van gronden. - Landschapscluster Kessel-Fort/Kesselse Heide	Ruimte	AC000131- AC000135

	- Landschapscluster Kruiskensberg/Zwart Water/Merodese Bossen - Zuidrand Kessel Dorp - Beekpark Noord tot Zuid		
Ada	We richten een groene, ecologische en duurzame parkbegraafplaats in te Kessel	Ruimte	AC000137
Ada	We verhogen de leefbaarheid van onze grachten en waterlopen in functie en als uitrol van ons hemelwaterplan - Sas Kessel-Fort	Ruimte	AC000136
Ada	We verhogen de leefbaarheid van de Lindekensbeek en haar vallei – studie, masterplan en uitvoering	Ruimte	AC000093, AC000111
Ada	We zorgen voor de opmaak van een bos-, bomen en groenbeleidsplan en van natuurbeheerplannen	Ruimte	AC000089 AC000090

2.8 Burgerparticipatie

Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit Ada	Participatiebeleid over verschillende kanalen en domeinen, adviesraden en commissies, wijkgerichte participatie	Duurzaamheid / Ruimte	AC000001- AC000006
Mit Ada	We richten de 'ruimtemak(k)ers op met campagnes vanuit het beleidsthema's mobiliteit, groen/blauw, handhaving, klimaat en wonen/werken	Ruimte	AC000068 AC000154 AC000155 AC000156 AC000157
Ada	We gaan partnerschappen aan in het kader van het creëren van verbindingen, natuurknooppunten en versterken van de biodiversiteit	Ruimte	AC000142
Ada	We zetten verder in op klimaatmakers / klimaattafels	Duurzaamheid	AC000159

2.9 Lokale en circulaire economie

Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
Mit Ada	Nijlen is een Faire gemeente en wil in het kader daarvan o.a. de korte keten met lokale voedselproducenten versterken	Ruimte	MJP000883

2.10 Energiearmoede aanpakken

Mit/ Ada/ EnA	Actie	Verantwoordelijke	Verwijzing MJP
EnA	We ondernemen preventieve acties tegen energiearmoede	Wonen en sociaal beleid	AC000245
Mit EnA	We continueren het proactief woningkwaliteitsbeleid (en sturen indien nodig bij) van het verplicht conformiteitsattest	Wonen	AC000239
Mit EnA	We zetten blijvend in op communicatie en controle van de woningkwaliteit van de sociale en private huurwoningen	Wonen	AC000240
Mit EnA	We zetten het woningkwaliteitsbeleid voor de huurwoningen in eigen beheer verder	Wonen	AC000241
Mit EnA	We zetten het project Pandschap verder	Wonen	AC000246
EnA	We ondersteunen burgers bij energie met minimale levering energie en in de lokale adviescommissie (LAC)	Sociaal beleid	AC000265
EnA	We werken actief samen met interne (sociale dienst, team duurzaamheid, Omgeving, bevolking...) en externe partners (woonmaatschappij, Energiehuis van IOK en	Wonen en sociaal beleid	AC000233

	Kempens Woonplatform van IOK)		
EnA	We organiseren het lokaal woonoverleg met interne en externe partners min. 2x per jaar	Wonen en sociaal beleid	AC000236
EnA	We zetten verder in op het behalen van het bindend sociaal objectief en op het realiseren van bijkomende betaalbare woningen	Wonen en sociaal beleid	AC000237
EnA	We bouwen een visie uit rond monitoring en bijsturing klimaatacties op sociale impact	Duurzaamheid, wonen en sociaal beleid	AC000094

3 Steracties

3.1 Mitigatie

Uit bovenstaande acties worden drie acties op vlak van mitigatie uitgelicht als steractie. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op een daling van de CO₂-uitstoot. Ze betrekken minstens drie verschillende sleutelsectoren op vlak van de uitstoot. Voor deze steracties wordt naast de implementatiekost hieronder ook de verwachte energiebesparing, verwachte extra hernieuwbare energieproductie en CO₂-reductie weergegeven.

Titel	Gemeentelijk patrimonium: We maken een beleidsplan patrimonium op voor onze gebouwen
Omschrijving	Aan de hand van het beleidsplan patrimonium kunnen strategische investeringen worden voorzien om het energieverbruik van onze gebouwen te reduceren richting fossielvrije toekomst.
Implementatiekost	€ 60.000 + investeringen in maatregelen
Verwachte energiebesparing	2.194 MWh/jaar
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	124 MWh/ jaar
Verwachte CO ₂ -reductie	414 ton CO ₂ /jaar

Titel	Privaat patrimonium: We nemen een ondersteunende rol op in het renoveren van het privaat patrimonium en het installeren van duurzame energievoorzieningen
Omschrijving	Samen met partners ontwikkelen we collectieve ondersteuning en ontzorging om het renovatietempo van privaat patrimonium te versnellen en lokale duurzame energievoorziening te verhogen.
Implementatiekost	€ 72.000
Verwachte energiebesparing	21.395 MWh
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	3.980 MWh
Verwachte CO ₂ -reductie	4.361 ton CO ₂

Titel	Transport: We maken een strategie op voor de verdere uitrol van deelmobiliteit en zetten in op het aanbod van deelmobiliteit
Omschrijving	Door strategische uitrol van deelmobiliteit zorgen we ervoor dat dit verder uitgebreid kan worden in de gemeente als belangrijk onderdeel van een duurzaam verplaatsingspatroon en efficiënt ruimtegebruik.
Implementatiekost	€ 151.000
Verwachte energiebesparing	8,03 MWh / deelwagen
Verwachte extra hernieuwbare energieproductie	Niet van toepassing
Verwachte CO ₂ -reductie	2 ton/ deelwagen

3.2 Adaptatie

Uit bovenstaande acties worden drie acties op vlak van adaptatie uitgelicht als steractie. Het zijn de belangrijkste acties van het lokaal bestuur om in te zetten op klimaatadaptatie en meer bepaald op de meest relevante klimaatrisico's en meest kwetsbare sectoren.

Voor deze steracties wordt naast de implementatiekost hieronder ook aangeduid welke resultaten van deze actie verwacht wordt en hoe deze zullen bijdragen aan de indicatoren op vlak van klimaatadaptatie.

Titel	Kern Nijlen klimaatrobuust
Omschrijving	We zorgen voor een klimaatrobuuste optimalisatie van het Beekpark - uitvoering (Beekpark-Zuid fase 2 + Beekpark-Noord + Natuur in je school) die de groenblauwe dooradering in de kern van Nijlen versterkt.
Implementatiekost	€ 2.753.543
Verwachte resultaten	Meer klimaatrobuuste omgeving: vermindering van hittestress, betere waterhuishouding en hogere ruimtelijke veerkracht
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze steractie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	m ³ extra opvang of infiltratiecapaciteit

Titel	Structurele ontharding
Omschrijving	We zetten structureel in op ontharding ifv het creëren van blauwgroenstraten, wijken of netwerken.
Implementatiekost	€ 450.000
Verwachte resultaten	Meer klimaatrobuuste leefomgeving: vermindering van hittestress, betere waterhuishouding en hogere ruimtelijke veerkracht
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze steractie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	m ² ontharding

Titel	We behouden en versterken ons bos-, bomen- en natuurbestand en breiden dit uit
Omschrijving	Met aanplanten en verbinden van de bosgordels versterken we de groene gordels in de gemeente met ruimte voor biodiversiteit.
Implementatiekosten	€ 360.000
Verwachte resultaten	Meer klimaatrobuuste leefomgeving: vermindering van hittestress, betere waterhuishouding en hogere ruimtelijke veerkracht
Indicator voor verwachte resultaten (bepaal een indicator voor het meest relevante resultaat van deze actie, inclusief een waarde en eenheid voor die indicator)	m ² extra bos/ natuur Aantal aangeplante bomen

3.3 Energiearmoede

Uit bovenstaande acties wordt één actie op vlak van energiearmoede uitgelicht als steractie. Het is de belangrijkste actie van het lokaal bestuur om in te zetten op het verminderen van energiearmoede. Voor deze actie wordt naast de implementatiekosten hieronder ook aangeduid welke kwetsbare groepen met deze actie worden beoogd.

Titel	We ondersteunen burgers bij energie met minimale levering energie en in de lokale adviescommissie (LAC)
Omschrijving	Burgers die geen energie meer kunnen betrekken van een leverancier kunnen bij de gemeente terecht voor minimale levering energie
Welke kwetsbare groepen worden met deze actie beoogd	Ouderen, gemarginaliseerde groepen, huishoudens met een laag inkomen ...

4 Klimaatbegroting

Totaal gemeentelijk budget voorzien voor uitvoering van het klimaatactieplan in deze legislatuur: € 25.460.383.

5 Bijlage

5.1 Overzicht indicatoren SECAP incl. addendum

Een overzicht van de meest recente indicatoren die gekoppeld zijn aan de strategische en operationele doelstellingen van het plan vindt u hier: [Overzicht indicatoren](#)

Instructies bij het raadplegen van de indicatoren:

- Bij het openen van de hyperlink kom je in de databank van Provincies in Cijfers terecht. Er openen zich automatisch heel wat tabbladen met presentaties, waarbij het laatste (meest rechts geplaatste) tabblad met presentatie van de cijfers zichtbaar is op je scherm. Je kan met het 'schuifbalkje' onmiddellijk onder de blok van tabbladen van rechts naar links schuiven en zo van het laatste naar het eerste tabblad bewegen.
- De tabbladen zijn per speerpunt gerangschikt (van links naar rechts) en omvatten alle indicatoren die in het klimaatactieplan zijn opgenomen. In de mate van het mogelijke wordt daarbij de volgorde van het actieplan gerespecteerd.

5.2 Overzicht doelstellingen SECAP incl. addendum

1. Gemeentelijk patrimonium -40% tegen 2030, als opstap naar fossielvrij in 2050	
OD 1.1.	We reduceren het primair energieverbruik van stookinstallaties en elektriciteitsvraag in gebouwen en technische installaties (exclusief erfgoed) jaarlijks met 2,09% vanaf 2020.
OD 1.2.	We verhogen de productie van hernieuwbare energie op onze daken.
OD 1.3.	We verduurzamen de voertuigen en bekijken systematisch de alternatieven voor het standaardvervoer.
OD 1.4.	Voor de openbare verlichting schakelen we over op 100% LED tegen 2030 en voorzien de gepaste dimregimes op de juiste plaatsen.
OD 1.5.	We faseren het gebruik van toestellen/machines op fossiele brandstof stelselmatig uit.
2. Openbaar domein klimaatproof (her-)inrichten	

OD 2.1	We transformeren de gemeentelijke gebouwen en domeinen tot klimaatbestendige sites die hittestress, droogte en wateroverlast verminderen.
OD 2.2.	Wegenwerken worden integraal benaderd om onze straten in één stap klimaatproof te maken.
OD 2.3.	We realiseren natuurgroenperken waar mogelijk en verbeteren de kwaliteit van bestaand groen.
OD 2.4.	We reduceren hittestress in woonomgevingen, zodat het aantal extra overlijdens door hitte niet toeneemt.
OD 2.5.	We zorgen ervoor dat het aantal gebouwen met wateroverlast niet langer toeneemt door strategisch ruimte te creëren voor water in het landschap en de publieke ruimte.
3. Private ontwikkelingen klimaatproof sturen	
OD 3.1.	We halveren het verlies aan open ruimte ten opzichte van de referentieperiode 2005-2015. We spreken woongebieden en woonreservegebieden buiten de woonkernen niet langer aan.
OD 3.2.	We werken aan kwalitatieve versterking van onze kernen die de nodige verdichting combineert met een klimaatrobuuste en aangename omgeving.
4. Bestaand privaat gebouwenpatrimonium renoveren of transformeren	
OD 4.1.	We maken alle woningen even energiezuinig als een energetisch performante nieuwbouwwoning.
OD 4.2.	We ondersteunen collectieve energiebesparende renovaties en werken samen aan trajecten waarbij we inzetten op maximale ontzorging en efficiëntie. We werken een strategie uit voor de lange termijn.
OD 4.3.	We verbeteren de energieprestaties van niet-residentiële gebouwen en installaties.
OD 4.4.	De energieprestaties van huurwoningen voldoen aan de minimale energienorm.
OD 4.5.	We verhogen de opname van financiële en ontzorgende instrumenten door kwetsbare gezinnen.
5. Systematische keuze voor alternatief vervoer	
OD 5.1.	We stimuleren een modal shift, zodat minstens 50% van de verplaatsingen in onze gemeente te voet, per (elektrische) fiets, step of openbaar vervoer gebeuren.

OD 5.2.	We waarderen fietspaden en trage verbindingen structureel op om het netwerk voor fietsers te verbeteren.
OD 5.3.	We voeren een stimulerend beleid om elektrische mobiliteit een boost te geven. We werken een strategische visie uit waarbij publieke en semipublieke laadpunten bereikbaar zijn voor inwoners en bezoekers volgens de behoefteramingen.
OD 5.4.	We voeren een stimulerend beleid om gedeelde mobiliteit een boost te geven. Daarvoor maken we een plan op om deelsystemen ingang te laten vinden in verschillende types woongebieden. We ondersteunen zelf de verdere uitrol en nemen dit ook mee in de vergunningen bij nieuwbouwprojecten.
6. Transitie van fossiel naar hernieuwbaar	
OD 6.1.	We verhogen de productie en opslag van hernieuwbare stroom
OD 6.2.	We ondersteunen de productie van groene warmtevoorziening.
7. Groenblauwe netwerken als basis voor klimaatadaptatie	
OD 7.1.	We verhogen het areaal bos in onze gemeente en proberen bosgebieden daarbij te verbinden.
OD 7.2.	We vergroenen de gemeente met uitbreiding van bomen, hagen en geveltuintbeplantingen in de bebouwde ruimte op publiek en privaat domein.
OD 7.3.	We verminderen de verhardingsgraad door eigen onthardingsprojecten in de publieke ruimte en inwoners te stimuleren en ondersteunen in ontharding op privaat domein.
OD 7.4.	We verlagen van het risico op overstromingen, droogte en hittestress rekening houdend met klimaatscenario's. Hierbij voorzien we in de publieke ruimte en op private terreinen de nodige bijkomende opvang- of infiltratiecapaciteit voor regenwater.
OD 7.5.	We houden regenwater en oppervlaktewater voldoende vast, zodat waterlopen niet verder verdrogen.
8. Burgerparticipatie	
OD 8.1.	We informeren, sensibiliseren, engageren en betrekken verschillende doelgroepen rond het klimaatthema.
OD 8.2.	We zoeken actief mee om coöperatieve/participatieve hernieuwbare energieprojecten te realiseren in de gemeente.
9. Lokale en circulaire consumptie	

OD 9.1.	We ondersteunen een verschuiving naar een meer plantaardig voedselpatroon met minder voedselverliezen.
OD 9.2.	We versterken lokale en meer circulaire productie en consumptie.
10. Energiearmoede aanpakken	
OD 10.1.	Het aantal huishoudens met moeilijkheden om de energiefacturen te betalen, daalt met minstens 25%.
OD 10.2.	Het aandeel sociale huurwoningen stijgt volgens de richtlijnen van het nieuw bindend sociaal objectief.